

Briselē, 18.1.2019.
COM(2019) 15 final

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

**ar ko pilnvaro sākt sarunas ar Amerikas Savienotajām Valstīm par atbilstības
novērtēšanas nolīgumu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. IETEIKUMA KONTEKSTS

• Ieteikuma iemesli un mērķi

Eiropas Komisijas priekšsēdētājs un Amerikas Savienoto Valstu prezidents 2018. gada 25. jūlijā vienojās sākt jaunu posmu Amerikas Savienoto Valstu un Eiropas Savienības tirdzniecības attiecībās, lai atvieglotu tirdzniecību un izvairītos no spriedzes eskalācijas tirdzniecības attiecībās. Kopīgajā paziņojumā paredzēts izveidot darba izpildgrupu, lai cita starpā apsvērtu pasākumus administratīvo šķēršļu un izmaksu mazināšanai, vienlaikus abās pusēs saglabājot augstu aizsardzības līmeni.

Šis ieteikums par sarunu sākšanu ar Amerikas Savienotajām Valstīm ir daļa no plašāka pasākumu kopuma, kuru mērķis ir uzlabot sadarbību starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm regulējuma jautājumos un standartu izmantošanā, uz kuriem balstās regulējums. Ieteikumā ir sniegts sarunu norāžu projekts tirdzniecības atvieglošanai un tādējādi rūpniecības preču tirdzniecības plūsmu audzēšanai starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm, abpusēji un līdzsvaroti samazinot atbilstības novērtēšanas izmaksas.

ES un ASV ir pasaulē lielākās un integrētākās ekonomikas ar ilgu kopīgu tirdzniecības vēsturi un līdzīgu ekonomiskās attīstības dinamiku. ASV ir galvenais ES rūpniecības preču eksporta galamērķis, un ASV ir otrās lielākās rūpniecības preču eksportētājas uz ES (aiz Ķīnas). ES un ASV preču tirdzniecība 2017. gadā sasniedza 633 mljrd. EUR, ko galvenokārt veido rūpniecības ražojumi (598 mljrd. EUR, no kuriem lielākā pozīcija savukārt ir 166 mljrd. EUR vērtā mašīnu un iekārtu tirdzniecība). Aptuveni 4,7 milj. ES darbvietu ir saistītas ar ražošanu eksportam uz ASV. Rūpniecības preces veido lielāko daļu mūsu preču tirdzniecības ar ASV (94 % ES eksporta un 95 % importa). ES un ASV preču tirdzniecība pēdējo 10 gadu laikā ir pastāvīgi augusi. Ņemot vērā šīs nozīmīgās tirdzniecības plūsmas, ekonomikas dalībnieki abpus Atlantijas okeānam saņems ievērojamus ieguvumus no testēšanas, inspicēšanas un sertificēšanas prasību dublēšanās novēršanas, jo tādējādi tiks samazinātas uzņēmumu izmaksas, kas rodas, lai piekļūtu mūsu attiecīgajiem tirgiem.

Eiropas Savienība un Amerikas Savienotās Valstis izmanto savu atbilstības novērtēšanas praksi, lai nodrošinātu, ka ražotāji var laist ražojumu tirgū tikai tad, ja tas atbilst visām piemērojamajām prasībām, kas jāizpilda, lai nodrošinātu, ka nedroši vai citādi neatbilstoši ražojumi nenonāk to attiecīgajos tirgos. Minētās prasības var ietvert testēšanu, inspicēšanu un sertificēšanu. Atšķirības starp atbilstības novērtēšanas pieejām var radīt papildu izmaksas un ilgstošus un sarežģītus administratīvus procesus, ar kuriem ne vienmēr tiek uzlabots ražojumu drošums. Kad ir runa par obligātu trešās personas veiktu atbilstības novērtējumu (aptuveni 70 % gadījumu Amerikas Savienotajās Valstīs), tirdzniecību var atvieglot, ļaujot eksportētājiem veikt ražojumu sertificēšanu ražojumu eksportētājvalstī, lai pierādītu atbilstību piemērojamajiem noteikumiem importētājvalstī. Šāda iespēja saskaņā ar spēkā esošo 1998. gadā starp ES un ASV noslēgto savstarpējās atzīšanas nolīgumu pastāv tikai dažās nozarēs, un tā netiek pienācīgi īstenota visās aptvertajās nozarēs. Tādējādi atbilstības novērtēšanas izmaksas ES eksportētājiem var būt ievērojamas, īpaši tādā svarīgā nozarē kā mašīnbūve.

Atbilstības novērtēšanas izmaksu samazināšana var sniegt būtiskus ekonomiskus ieguvumus, īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kurus šīs izmaksas ietekmē nesamērīgi. Ņemot vērā to lielumu, MVU bieži vien ir daudz grūtāk pārvarēt tirdzniecības šķēršļus nekā lielajiem uzņēmumiem. MVU bieži trūkst spēju un/vai resursu, kas nepieciešami jautājumu

risināšanai, kuri saistīti ar ražojumu prasību un piemērojamo atbilstības novērtēšanas procedūru atšķirībām, un tiem ir grūti atrast attiecīgo informāciju. Tāpēc ar atbilstības novērtēšanu saistītu šķēršļu skaita samazinājums varētu būt īpaši izdevīgs eksportētājiem MVU apstrādes rūpniecībā. Tirdzniecības izmaksu samazinājuma ieguvums visticamāk būs lielāks MVU. Šāds tirdzniecības izmaksu samazinājums dažkārt var būt izšķirīgs, kad tiek pieņemts lēmums par eksportēšanu.

Lai atvieglotu atbilstības novērtēšanas rezultātu atzīšanu, ir nepieciešams starptautisks nolīgums, kas pēc attiecīgo prasību izpildes atbilstības novērtēšanas struktūrām, kuras neveic uzņēmējdarbību ES teritorijā, ļautu sertificēt ražojumu atbilstību attiecīgajiem ES tiesību aktiem. Tāpēc šajā ieteikumā ierosināts sākt sarunas ar ASV, lai ekonomikas dalībniekiem abpus Atlantijas okeānam samazinātu atbilstības novērtēšanas izmaksas, vienojoties par rezultātu atzīšanu, kurus iegūst atbilstības novērtēšanā, kuru veic eksportētājas puses teritorijā esošās atbilstības novērtēšanas struktūras, importētājas puses teritorijā saskaņā ar šīs importētājas puses teritorijā spēkā esošajām tehniskajām prasībām.

- **Atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šā ieteikuma darbības joma attiecas tikai uz to, kā, atvieglot atbilstības novērtēšanas rezultātu atzīšanu un vienlaikus nodrošinot, ka tiek pilnībā saglabāts augsts aizsardzības līmenis, tiek īstenota daļa no 2018. gada 25. jūlija kopīgā paziņojuma par preču tirdzniecības uzlabošanu. Mērķis ir atvieglot tirdzniecību un mazināt spriedzi tirdzniecības attiecībās starp ES un ASV, un tas pilnībā atbilst Līgumam par Eiropas Savienību (LES), kurā noteikts, ka ES būtu jāveicina visu valstu integrācija pasaules ekonomikā, arī pakāpeniski atceļot starptautiskās tirdzniecības ierobežojumus¹.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Ieteikums atbilst pārējiem Savienības politikas virzieniem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

Juridiskais pamats

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 3. punkts un 4. punkta pirmā daļa saistībā ar 218. panta 3. un 4. punktu.

Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Saskaņā ar LES 5. panta 3. punktu subsidiaritātes principu nepiemēro jomās, kuras ir ekskluzīvā ES kompetencē. LESD 3. pantā kopējā tirdzniecības politika ir minēta kā viena no jomām, kas ir Savienības ekskluzīvā kompetencē. Šī politika ietver sarunas par tirdzniecības nolīgumiem saskaņā ar *inter alia* LESD 207. pantu.

Proporcionalitāte

Komisijas ieteikums atbilst proporcionalitātes principam un ir nepieciešams, ņemot vērā mūsu mērķi mazināt spriedzi tirdzniecības attiecībās ar ASV.

Juridiskā instrumenta izvēle

Eiropas Savienības Padomes lēmums.

¹ LES 21. panta 2. punkta e) apakšpunkts.

2. **EX POST NOVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

Ex post novērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Kopš 2012. gada ir notikušas vairākas apspriešanās ar ieinteresētajām personām uzklauššanas un pilsoniskās sabiedrības dialoga sanāksmju veidā, lai apsvērtu iespējamus ieguvumus no ES un ASV ciešākas regulatīvās sadarbības. Tas papildina Eiropas Parlamentā un ES dalībvalstīs organizētās un notikušās publiskās debates.

Saistībā ar šo ieteikumu drīz tiks sāкта jauna apspriešanās ar ieinteresētajām personām kārtā par iespējamām regulatīvās sadarbības iniciatīvām ar ASV, un tās ietvaros tiks publicēts ceļvedis, kurā tiks izklāstīta ieinteresēto personu apspriešanās stratēģija (ar iespēju četrus nedēļu laikā saņemt ieinteresēto personu atsauksmes).

Apspriešanās rezultāti tiks apkopoti īsā kopsavilkuma ziņojumā. Komisija arī reaģēs uz galvenajiem ieteikumiem, ko būs sniegušas ieinteresētās personas. Apspriešanās neaprobežosies tikai ar atbilstības novērtēšanas jautājumu, un tās mērķis būs arī apzināt citas iniciatīvas ar ASV, kuras varētu sniegt būtiskus ieguvumus, vienlaikus saglabājot vai pat uzlabojot esošo aizsardzības līmeni.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Iepriekšējās apspriešanās darbībās kopš 2012. gada jau ir apkopotas būtiskas zināšanas par iespējamajiem ieguvumiem no ciešākas ES un ASV sadarbības atbilstības novērtēšanas jomā (sk. [saites un dokumentus šajā tīmekļa vietnē: http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=146](http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=146)). Tomēr šīs zināšanas tiks atjauninātas iepriekš minētās jaunās apspriešanās ar ieinteresētajām personām kontekstā.

- **Ietekmes novērtējums**

Ņemot vērā to politisko nepieciešamību ātri virzīties uz priekšu, lai mazinātu spriedzi tirdzniecības attiecībās starp ES un ASV, kuru pēc tikšanās ar ASV prezidentu paudis Komisijas priekšsēdētājs un kuru Eiropadome atbalstījusi savā 2018. gada 16. maija neformālajā sanāksmē Sofijā, tika nolemts, ka oficiāls ietekmes novērtēšanas process ir atceļams par labu samērīgākai pieejai, kas nepieciešama, lai nodrošinātu pierādījumu vākšanu un apspriešanos ar ieinteresētajām personām. Šāda samērīgāka pieeja ir pamatota arī tāpēc, ka jaunajam nolīgumam nav gaidāma būtiska ekonomiskā un sociālā ietekme vai ietekme uz vidi, kas sniegtos pāri ieguvumiem, kuri izriet no atbilstības novērtēšanas vienkāršošanas konkrētajās produktu nozarēs.

- **Pamattiesības**

Ieteikums ir saskaņā ar ES līgumiem un ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu.

3. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Atbilstības novērtēšanas nolīgumam starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Savienību nebūs negatīvas ietekmes uz ES budžetu. No lielākām tirdzniecības plūsmām var sagaidīt netiešu pozitīvu ietekmi.

4. CITI ELEMENTI

- **Procedūras aspekti**

ES vārdā sarunas risinās Komisija. Saskaņā ar LESD 218. panta 4. punktu tiek ierosināts, ka Eiropas Savienības Padome par komiteju, ar kuru apspriežoties, sarunas jāveic, ieceļ Tirdzniecības politikas komiteju.

Eiropas Parlamentu informēs visos procedūras posmos saskaņā ar LESD 218. panta 10. punktu.

Komisija šo ieteikumu un tā pielikumu publiskos uzreiz pēc tā pieņemšanas.

Komisija iesaka Padomei sarunu norādes publiskot uzreiz pēc to pieņemšanas.

Ieteikums

PADOMES LĒMUMS,

**ar ko pilnvaro sākt sarunas ar Amerikas Savienotajām Valstīm par atbilstības
novērtēšanas nolīgumu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 3. punktu un
4. punkta pirmo daļu saistībā ar 218. panta 3. un 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Komisija tiek pilnvarota Eiropas Savienības vārdā sākt sarunas ar Amerikas
Savienotajām Valstīm par atbilstības novērtēšanas nolīgumu.

2. pants

Sarunas veic, pamatojoties uz Padomes sarunu norādēm, kas izklāstītas pielikumā.

3. pants

Komisija sarunas veic, apspriežoties ar [īpašās komitejas nosaukumu ieraksta Padome].

4. pants

Šo lēmumu un tā pielikumu publiskos uzreiz pēc to pieņemšanas.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*